

תמיכה וחיזוק החוסן במוסדות לקשישים בימי הקורונה

מלכה פרגר, עו"ס מומחה
מנהלת השירות הארצי לעבודה סוציאלית
13.5.2020 ■

האדם בגיל השלישי מתמודד עם אתגרים ייחודיים

חוסן אישי

- תחושת הרווחה האישית

שליטה

- תחושת השליטה בחיים

חוסן משפחתי
חברתי

- תמיכה משפחתית, חברתית
- פעילות אינטראקטיבית עם הסביבה
- מעלה את הערך העצמי, הסתגלות למצב, ומשמעות לחיים

המעבר למסגרת מוסדית

מעבר

המעבר מהחיים הפרטיים למסגרת מוסדית -
הינו שלב מאתגר למטופל ובני משפחתו

הסתגלות

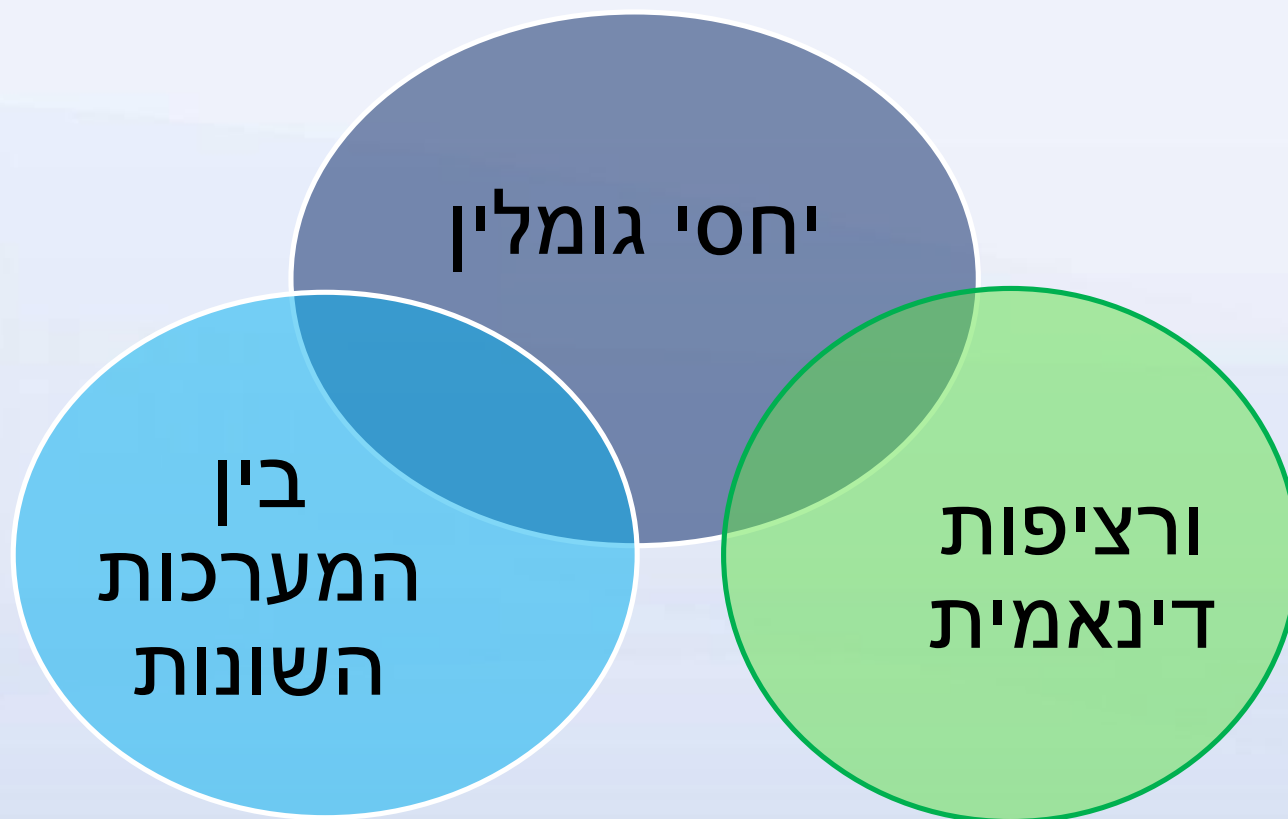
תהליך ההסתגלות – למטופל ובני משפחתו
וקבלת תחושת "בית"

השלכות

ירידה תפקודית והשלכות המגבלות הפיזיות
והמנטליות

המודל הבין פסיכו סוציאלי (1977) ג'ורג' אנגל

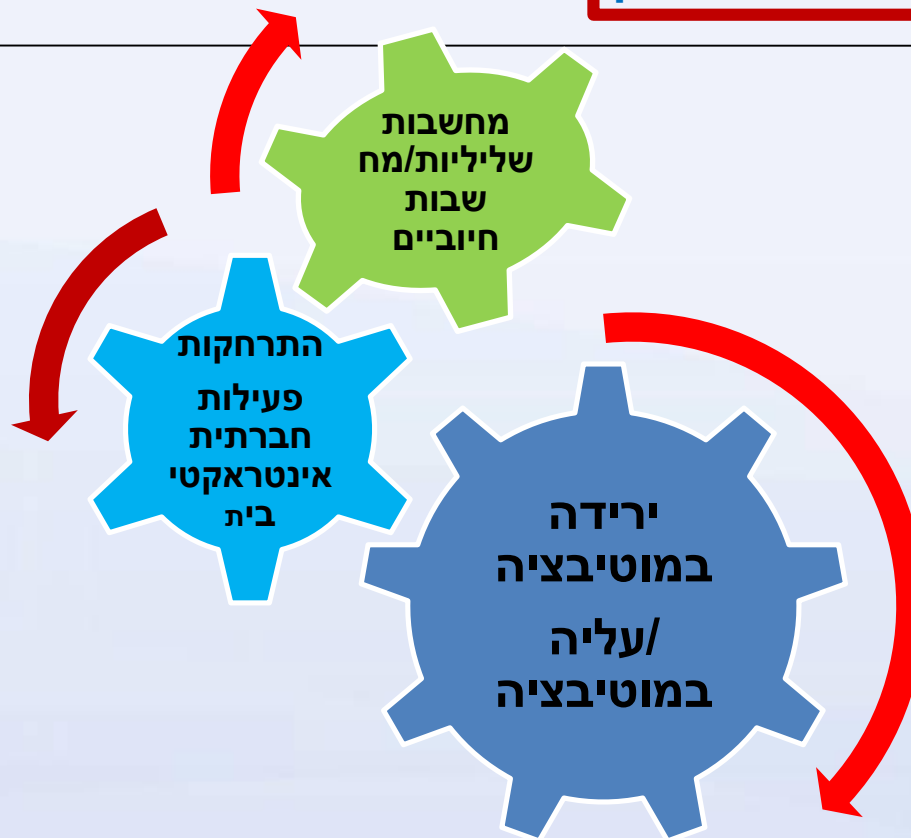

יחסי גומלין בין המרכיבים

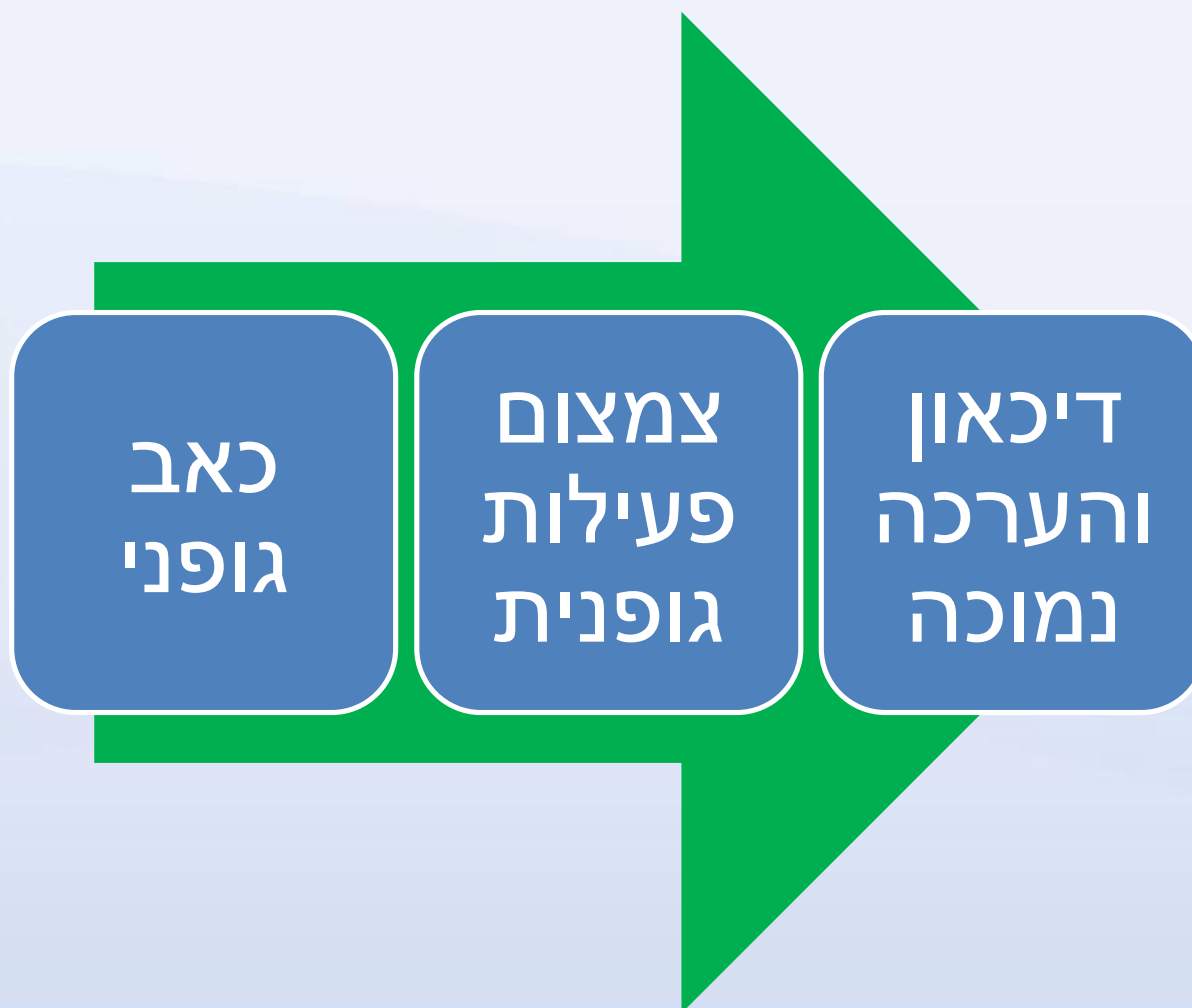
יחסי גומלין חיוביים מעלים את החוסן

שליליים משפיעים על המצב הנפשי והפיזי

השפעת יחסי גומלין שליליים - תנגודת גוף יורדת

העבודה הסוציאלית בראיה כוללנית

- ❑ זכויות אישיות – ביקורים, קשר, טיפולי שיניים, משקפיים
- ❑ הגנה על הבטחון האישי – מניעת התעללות והזנחה
- ❑ אוכלוסיות מיוחדות -ניצולי שואה, מוגבלויות, תרבותי
- ❑ קשר עם הקהילה – בטל"א, רווחה, חברות סיעודי

חיים במסגרת בצל הקורונה

- ☐ פגיעה בשגרת החיים
- ☐ שמירה על ריחוק חברתי – במסגרת עם פוטנציאל חברתי
- ☐ העדר/צמצום מפגשים עם המשפחה
- ☐ שינוי בהיקף ובאופי פעילות הפנאי

השלכות החיים בצל הקורונה

☐ חשש מהדבקות בנגיף

☐ העדר עורף משפחתי ותמיכתי

☐ העצמת תחושת השעמום והבדידות

☐ השלכות קשות על הרווחה הנפשית, על מצב הרוח ועל הבריאות של הקשיש

☐ דכאון

☐ ירידה תפקודית

מעגלי התמיכה בימי הקורונה

משרד
הבריאות

חשש
מהדבקות

משרד
הבריאות

שילוב כוחות של צוות רב מקצועי

תאום ציפיות בין הצוות הרב
מקצועי לטובת הזקן

תוכניות משותפות

תכלול ותאום

התערבויות טיפוליות

הצוות הרב מקצועי

יכולת הצוות הרב
מקצועי משלבת בין
ההיבטים
הפרקטיים

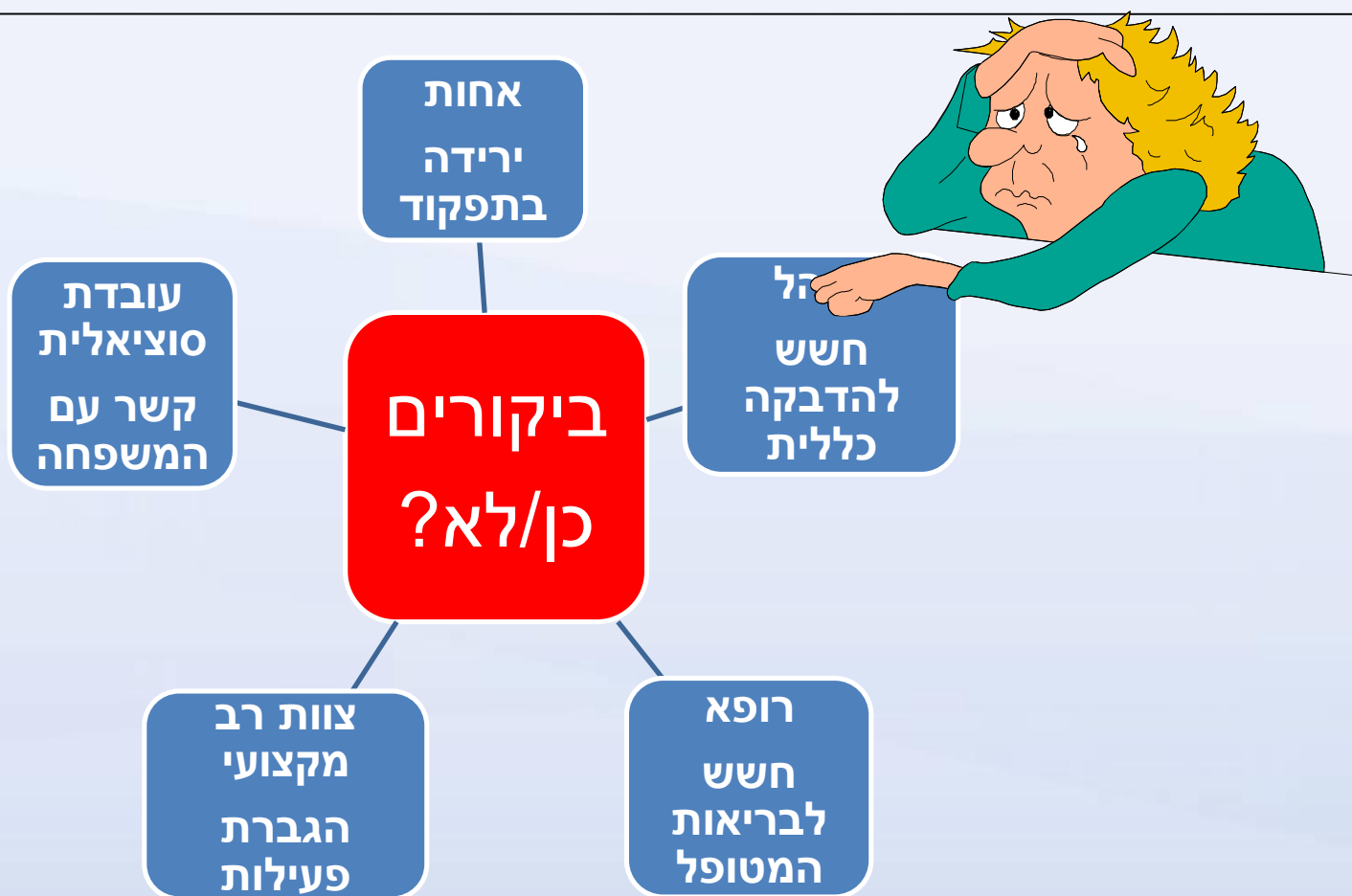
לבין התייחסות
לרגשות העמוקים
של הפרט
והמשפחה

ובהתאמה
למגבלות המצב

התמודדות עם דילמות אתיות

מה ניתן לעשות ?

משרד
הבריאות

☐ **אחריות מקצועית של הצוותים** - להבטיח את רווחתם האישית, הנפשית והחברתית של הקשישים במסגרת

☐ **שמירה על שגרת חיים** - סדר יום קבוע הכולל את שעות הארוחות, קשר עם המשפחות, פעילות פנאי, פעילות גופנית, פעילות תרבות.

☐ **הבניית מערך פעילויות פנאי להעשרה והפגת הבדידות** - בהתאמה למציאות הנוכחית, לדרישות המיגון ולאופי המסגרת.

☐ **גילוי ערנות לשינויים בהתנהגות ובתגובות של הקשישים**

☐ **התייחסות אישית ומתן הטיפול והתמיכה הנדרשים**

סביבת החיים

▶ זיהוי פינות ומרחבי ישיבה חדשים כמו: חצר, מועדון, מבואות ומרפסות

גיוון המרחבים הציבוריים בהם הם שוהים במהלך היום, לחיזוק תחושת "הביחד"

התאוררות, רגיעה, גריית חושים טובה והחלפת אורה

☐ קשר בין הקשיש למשפחה/אפוטרופוס - תוכנית מוסדרת

☐ ביקורי משפחות - נוהל ביקורים במסגרות לקשישים ולאנשים עם מוגבלויות

☐ קשר יזום באמצעים מקוונים

☐ חלוקת טבלטים - ושמרת

☐ התאמה להנחיות

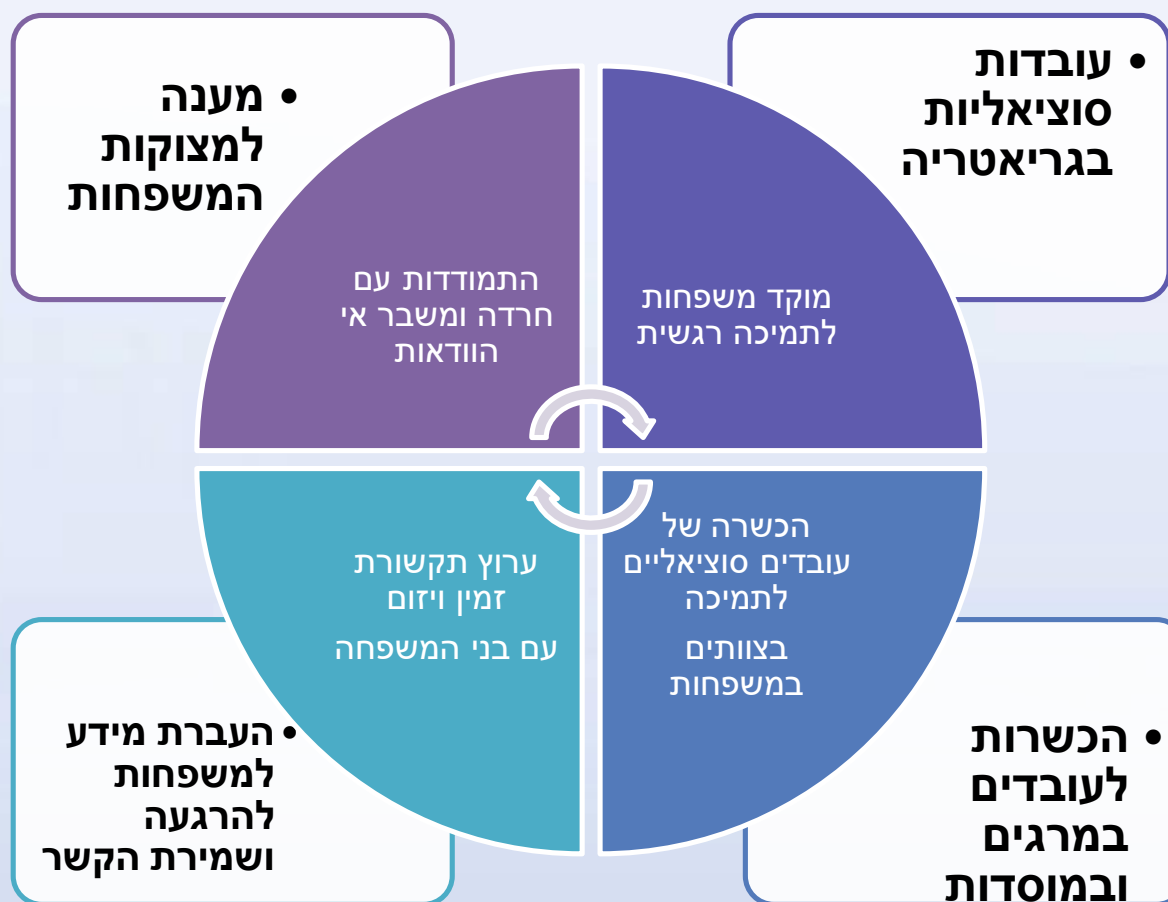
☐ הפעלה באמצעות- מפעילים קבועים, אנשי צוות,
דיירים

☐ מגוון פעילות: פעילות קבוצתית, פעילות תעסוקה,
פעילות גופנית, תרבותית, חוגים, אירועים אישיים
וכו'.

☐ החברה האזרחית, גורמי חוץ

מענים למשפחות

תמיכה בצוותים

- ☐ הצוותים מתמודדים עם: עומס עבודה חריג, טיפול במצבי קיצון, פגיעה בשגרת החיים, חשש מהידבקות, חשש לבני משפחתם, בידוד
- ☐ גורם ל: תסכול, חוסר אונים, לחץ, דכאון, חרדה, נדודי שינה ומצוקה
- ☐ מוקד תמיכה בצוותים – עו"סים ופסיכולוגים – הרחבה למטה אבות
- ☐ תוכנית תמיכה בצוותים - הכשרות ייעודיות לעובדים סוציאליים

► יחד כולנו נדאג למטופל שירגיש
הכי בבית למרות שהוא רחוק
מהבית ומהמשפחה

תודה על היותכם חלק חיוני
בהובלת המשימה החשובה